

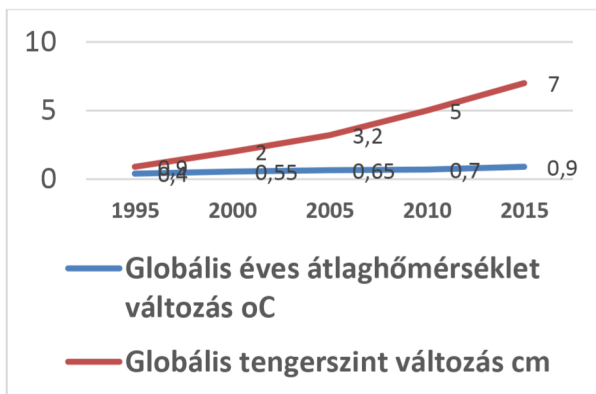

A KLÍMAVÁLTOZÁS HATÁSAI TÉRSÉGÜNKET IS ÉRINTIK

A globális felmelegedés, és az annak következményeként létrejött globális éghajlatváltozás korunk legnagyobb kihívása. Noha az időjárás szeszélyes, az egyes területek jellemző éghajlatát állandónak tekintettük; ez változott most meg jelentős mértékben, és tartósan. Az okokat az emberi tevékenységben kell keresnünk, hiszen – leegyszerűsítve – az így kibocsátott üvegházhatású gázok felelősek a globális felmelegedésért, és így a globális éghajlatváltozásért (vagy más szóval a klímaváltozásért) is. Az üvegházhatású gázok közül a szén-dioxid az üvegházhatás több mint 60%-áért felelős, de jelentős az előbbinél mintegy 23-szor erősebb üvegházhatást kiváltó metán, a több mint 300-szor erősebb dinitrogén-oxid, és a (természetben egyébként nem előforduló) halogénezett és fluorozott szénhidrogének, melyek ebből a szempontból több ezerszer hatékonyabbak.

A klímaváltozás nem egy elvont, kizárólag távoli tájakat érintő jelenség; hatásait mi is, minden nap saját bőrünkön tapasztaljuk, befolyással van a jelenlegi és a jövő generációk életére, közvetlen környezetünkre. De mik is ezek a hatások?

Az átlaghőmérséklet és a tengerszint változása az utóbbi 20 évben:

A legnyilvánvalóbb hatás a tengeri és a szárazföldi hőmérséklet emelkedése, azonban a folyamat nem állt itt meg, hanem továbbiakat indított el. A globális éghajlatváltozás számos részfolyamatból áll, melyek közvetlenül vagy közvetve, de kapcsolatban állnak egymással és egymás hatásait jellemzően erősítik. A gleccserek és a sarki jég olvadása, a tengerszint emelkedése, a Golf-áramlat lassulása, a széljárás megváltozása, valamint a szélsőséges időjárási jelenségek gyakoribbá és intenzívebbé válása mind-mind összefügg egymással. A növény-és állatvilág szintén érzi e változásokat, és - mintegy válaszként - már most érzékelhető a természetes vegetáció éghajlati zónáinak az eltolódása. Azon túl, hogy egyes fajok megjelennek, míg mások eltűnnek a korábbi élőhelyükről, megfigyelhető a biodiverzitás (biológiai sokféleség) csökkenése és a fajok rohamos kihalása is.

Évtizedek óta ismert tény, hogy **Magyarország a klímaváltozás szempontjából Európa**

legsérülékenyebb régiójának része, így a globális felmelegedés különösen sújtja. Nem túlzás azt állítani, hogy a jelenség hazánkban is az élet minden területére rányomta a bélyegét: nem ugyanazok a termények teremnek a kertben, máshogy töltjük el a szabadidőnket az extrém nyári melegben, már csak képeslapról ismerjük a fehér Karácsonyt, ezzel szemben volt már példa májusi havazásra is. Időnként a belvizet kerülgetjük, azonban mind gyakrabban a szárazsággal küzdünk, melyet a rövid ideig tartó, özönvízszerű esőzések sem enyhítenek igazán.

Csongrád-Csanád megyét leginkább a hóhullámok, az időjárási szélsőségek, az árvíz, a belvíz, az aszály és a vízhiány sújtja. A Homokhátságot (benne Forráskúttal) 2020-ban az ENSZ **félsivatagi** területnek nyilvánította, és jelezte, hogy ez a térség lehet a klímaváltozás egyik első áldozata. Nem segít a helyzetben, hogy Csongrád-Csanád megye hazánk egyik legkevésbé erdőszült megyéje. Ideje ismerkednünk a sztyepp, vagyis a pusztaság fogalmával, melynek megjelenése becslések szerint 2050-re várható a Duna-Tisza köze déli, és az Alföld nyugati részén.

A klímaváltozást a mezőgazdaság, ezen belül is a gyümölcsstermesztés különösen megsínyli. Vessünk csak egy pillantást az elmúlt hónapok időjárására! A májusi szokatlanul hűvös időszakot egyik napról a másikra váltotta fel a fullasztó meleg, melyet olykor intenzív viharok kísértek. Meg is lett az eredménye: a Húsvét utáni, április 9-től éjszakai fagyokkal is járó lehűlés jelentős károkat okozott a kajszi- és az őszibarack-ültetvényekben, heteket „készt” az eper, kevesebb a málna, a szeder, az egres és a fekete ribiszke, és drágább lett a cseresznye és a meggy is. Elég egy látogatást tennünk a piacon, hogy lássuk, milyen jelentős hatással van ránk a klímaváltozás.

A helyzet aktualitását és jelentőségét felismerve Forráskút Önkormányzata már dolgozik a település klímastratégiáján, melynek egyeztetési anyaga a forraskut.hu oldalon olvasható is.

A klímatudatosság elősegítése és népszerűsítése érdekében várunk szeretettel minden érdeklődőt, kicsiket és nagyokat a Falunapon felállított standon, ahol játékosan szeretnénk felhívni a figyelmet a cikkben is ismertetett problémákra.

Jelen cikk megjelenése, a klímastratégia elkészítése, valamint a Falunapi stand felállítása a „Helyi klímastratégia kidolgozása, valamint klímatudatosságot erősítő szemléletformálás Forráskúton” című KEHOP-1.2.1-18-2018-00089 azonosító számon támogatásban részesült projekt keretében valósul meg.

SZÉCHENYI 2020